

10 (GORR. 40, 10). von bestimmten Sternbildern (vgl. उग्र 2, e) VARĀH. BRH. S. 32, 19. रिपु PRAB. 31, 16. आसुरी माया MBH. 3, 765. भ्रुकुटी R. 5, 89, 2. कर्मन् VET. 18, 2. न तदारुणो (कर्म eingeschaltet in der v. l.) पापी-यसामुदाहृत्यते PRAB. 10, 13. adv.: शप्स्ये ऽहं सुदुःखमतिदारुणम् Daç. 2, 51. m. (sc. रस) MED. — g) am Anfange eines comp. oder दारुणम् vor einem Verbum finitum (das nachstehende Glied im comp. und das Verbum fin. unbetont) als Ausdruck des Lobes gaṇa काष्ठादि zu P. 8, 1, 67. 68. दारुणाध्यापक wohl so v. a. ein unverdrossener Lehrer Schol. — 2) m. *Plumbago zeylanica* Lin. (चित्रक) RĀĠAN. im ÇKDR. — Wohl von दारु Holzstück; beachtenswerth ist auch der Umstand, dass काष्ठ Holzstück auch in der u. g angegebenen Bedeutung gebraucht wird. Viell. stehen auch कठिन und कठोर in einem etym. Zusammenhange mit काष्ठ.

दारुणाक (von दारुणा) m. Härte, Bez. einer Krankheit des Haarbodens Suçr. 1, 292, 10. 293, 11. 2, 120, 3.

दारुणाता (wie eben) f. 1) hartes, rauhes, unfreundliches Wesen HARIV. 4248 (s. u. दारुणा 1, c). — 2) grauenvoller Zustand, Fürchterlichkeit: नैव दारुणातामेके सञ्जालायाः (शिवया): प्रचलते VARĀH. BRH. S. 89, 7.

दारुणात्मन् (दारुणा + घातन्) adj. hartherzig, grausam ÇĀK. 84, 20.

दारुणाप्य (von दारुणा), दारुणापते sich hart, unbarmherzig zeigen: वि-योगिहृद्दारुणि दारुणापसे NAIŠH. 1, 80.

दारुण्य (wie eben) n. Härte: आयामो दारुण्यमणुता खस्येत्युच्चैःकरा-णि शब्दस्य TAHT. PRĀT. 2, 10. = स्वरकठिणाता Schol.

दारुण्य (2. दारु + ती) n. n. pr. eines Tirtha ÇIVA-P. in Verz. d. Oxf. H. 66, a, 13.

दारुनिशा (2. दारु + नि) f. = दार्वी a. RATNAM. 59.

दारुपत्नी (2. दारु + पत्नी) f. = हिङ्गुपत्नी RĀĠAN. im ÇKDR.

दारुपात्रं (2. दारु + पात्र) n. Holzgefäß TS. 2, 5, 4, 3. M. 6, 54.

दारुपीता (2. दारु + पीता) f. = दार्वी a. RĀĠAN. im ÇKDR.

दारुपुत्रिका (2. दारु + पु) f. Holzpuppe, Holzfigur HĀR. 71. H. a. n. 3, 157. दारुपुत्री f. dass. MED. † 38.

दारुफल (2. दारु + फल) Pistacie (Baum und Nuss) NIGH. PR.

दारुमय (von 2. दारु) adj. f. Holzern: पात्र TBH. 1, 4, 4, 3. 2, 2, 7. VA-NAH. BRH. S. 43 (34), 3. 52, 60. 59, 4. गरुड PAÑĀT. 48, 10. पादबन्धनैः H. 1235, v. l. घोषा, स्त्री, नारी Holzpuppe MBH. 3, 1139. 5, 1446. BHĀG. P. 1, 6, 7. 5, 18, 26. 6, 12, 10. चित्ति Scheiterhaufen von Holz 4, 28, 50. अञ्ज-नवृत्तदारुमय (das suff. zum ganzen comp.) PAÑĀT. 10, 7.

दारुमुष्याह्वया (2. दारु-मुष्य + घ्राह्वय) f. Eidechse RĀĠAN. im ÇKDR. ◦मुष्याह्वय nach ders. Aut. u. गोधा.

दारुपुत्र (2. दारु + पुत्र) n. eine hölzerne Puppe, deren Glieder durch Fäden in Bewegung gesetzt werden (= दारुमयी घोषा, नारी, स्त्री): अ-स्वतन्त्रो हि पुरुषः कार्यते दारुपुत्रवत् MBH. 5, 5405.

दारुवर्मन् (2. दारु + व) m. n. pr. eines Mannes DaçAK.

दारुवह (2. दारु + वह) adj. Holz führend P. 6, 3, 121, VĀrtt., Sch.

दारुसिता (2. दारु + सिता) f. Zimmet BHĀVAPR. im ÇKDR. grober Zim- met NIGH. PR.

दारुस्त्री (2. दारु + स्त्री) f. eine hölzerne Puppe TRIK. 2, 3, 6: vgl. दा-रुमयी स्त्री u. s. w.

दारुकुरिद्रा (2. दारु + क) f. = दार्वी a. AK. 2, 4, 2, 20. RATNAM. 59.

SUÇR. 1, 139, 15. 142, 3.

दारुकस्तक (2. दारु + कस्त) m. ein hölzerner Löffel AK. 2, 9, 34. H. 1021.

दारोदर (von दरोदर) adj. mit dem Spiel in Verbindung stehend: व्या-प्त NALOD. 3, 7.

दार्यसन्न (von दीर्घसन्न) adj. mit einem langwährenden Opfer in Ver- bindung stehend P. 7, 3, 1.

दार्यच्युत (von दृच्युत) 1) m. patron. MÜLLER, SL. 385. PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 59, 15 (दार्यच्युत). — 2) n. N. eines Sāman LĀTJ. 7, 4, 1. 8, 5. Ind. St. 3, 218.

दार्य (von दृ) n. P. 5, 1, 123. Festigkeit: दत्त^o Suçr. 2, 136, 18. मौस^o 1, 204, 20. Kräftigkeit: श्रोत्रेन्द्रिय^o 201, 14. Festigkeit des Charakters, festes, charaktervolles Wesen KĀM. NĪRIS. 1, 21. RĀĠA-TAR. 3, 161. 6, 341. Festigkeit, Befestigung: स्वयंशतः 172. Feststellung, Befestigung, Be- kräftigung, Bestätigung: संकृतापददार्यार्थम् AV. PAĀT. in Ind. St. 4, 281.

तदर्थग्रहणादार्यार्थं ÇĀK. bei WIND. SANCARA 108. पूर्वोक्तदार्यार्थम् KULL. zu M. 3, 281. 7, 23. 9, 138. 10, 69.

दार्तेय 1) proparox. adj. = दतौ भवः P. 4, 3, 56. — 2) patron. von दृति KĀTH. 31, 2. PAÑĀV. BR. 25, 3.

दार्डर (von दर्डर) 1) adj. f. ई zu einem Frosche (?) in Beziehung stehend: चालितो गुरुपुत्रेण भार्गवो ऽङ्गिरसेन वै। प्रविष्टो दार्डरो मायामनावृष्टिं चकार ह॥ HARIV. 4162. — 2) n. a) eine sich von links nach rechts win- dende Muschel. — b) Lack. — c) Wasser ÇABDĀRTHAKALPATARU im ÇKDR. — d) = दर्डरधर्म ÇKDR.

दार्डरिक 1) oxyt. = दर्डरं करोति P. 4, 4, 34. — 2) adj. f. आ einem Frosche gehörig: जिह्वा BHĀG. P. 2, 3, 20.

दर्भ adj. f. ई aus Darbha gemacht: वितान LĀTJ. 3, 12, 3. 4, 11, 8. त- स्त्री 1, 2. उज्जयन्तल ad ÇĀK. 78.

दर्भीयर्षो patron. von दर्भ, wenn ein आयायण gemeint ist, P. 4, 1, 102.

दर्भिर्षो patron. von दर्भ, aber kein आयायण, P. 4, 1, 102, Sch.

दर्भ्यो patron. von दर्भ gaṇa कुर्वादि zu P. 4, 1, 151. ÇJĀVĀÇVA RV. 5, 61, 17 und SĀJ. zu d. St. perisp.: केशिनं ह दारभ्यं केशो सात्यकामिह्वा- च TS. 2, 6, 2, 3. KAUSH. BR. 7, 4. — Vgl. दात्म्य.

दार्व 1) adj. (von 2. दारु) f. ई Holzern BHĀG. P. 5, 12, 6. BHAVISHJOTTARA- P. in Z. d. d. m. G. 6, 94, 4. — 2) m. pl. N. pr. eines Volkes im NO. von Madhjadēça VARĀH. BRH. S. 14, 30. LĪA. II, 138, N. MBH. 2, 1026. HA- RIV. 782. gewöhnlich mit den अभिसार zusammen genannt, MBH. 7, 3380 (दार्वभिसारः). 8, 3652. शीते दार्वभिसारदौ षणमासान्पार्थिवो ऽवसत् RĀĠA-TAR. 1, 180. दार्वभिसारादीन्देशान् 4, 711. 5, 141. 208. 7, 1293. LĪA. II, Anh. xxxix. fg. Vgl. दर्व, दर्वी. — 3) f. आ gaṇa नद्यादि zu P. 4, 2, 97. — 4) f. ई N. verschiedener Pflanzen: a) = दारुकुरिद्रा, दारुनिशा Curcu- ma aromatica Salisb., nach Andern C. xanthorrhiza; auch ein darams bereitetes Kollyrium. AK. 2, 4, 2, 20. H. 1053. MED. v. 11. RATNAM. 59.

SUÇR. 2, 23, 14. 68, 12. 107, 7. 256, 14. 418, 16. 1, 238, 13. = कुरिद्रा VIÇVA im ÇKDR. = कुरिद्रादितय zwei Arten von Haridrā H. an. 2, 524. — b) = गोविहिका MED. — c) = देवदारु H. an. VIÇVA.

दार्विक adj. von दार्व 2. P. 4, 2, 125, Sch.

दार्वट n. Berathungssaal, = चित्तविष्मन् HĀR. 168. Aus dem pers.